

2101000106020042
EXAMINATION FEBRUARY-MARCH 2024
BACHELOR OF ARTS (THIRD YEAR)
(SIXTH SEMESTER)
SANSKRIT - XVII - B - LEVEL 2
(SANSKRIT LALIT SAHITYA (NITIKATHA) & SANSKRIT
VYAKARAN, SANSKRIT ESSAY)

[Time: As Per Schedule]

[Max. Marks: 50]

Instructions:

1. Fill up strictly the following details on your answer book

a. Name of the Examination : **BACHELOR OF ARTS (THIRD YEAR)(SIXTH SEMESTER)**

b. Name of the Subject : **SANSKRIT - XVII - B - LEVEL 2 (SANSKRIT LALIT SAHITYA (NITIKATHA) & SANSKRIT VYAKARAN, SANSKRIT ESSAY)**

c. Subject Code No : **2101000106020042**

2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks of the question.
4. All questions are compulsory.

Seat No:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

Q.1 संस्कृतमां गधभंड लभो. (गमे ते अेक)

10

(१) मम प्रिय उत्सवः

(२) मम प्रिय कविः

Q.2 (अ) अनुवाद करो. (गमे ते ढे)

8

(१) अथ लम्बकर्णो गजयूथाधिपसमीपे निरूपितो गतश्च । तथानुष्ठिते लम्बकर्णोऽपि गजमार्गमासाद्यागम्यं स्थलमारुह्य तं गजमुवाच- 'भोः भोः दुष्ट! गज! किमेवं लीलया निःशङ्कयाऽत्र चन्द्रहृद आगच्छसि? तन्नागन्तव्यं निवर्त्यताम्' इति । तदाकर्ण्य विस्मितमना गज आह - 'भोः ! कस्त्वम्?' स आह-अहं लम्बकर्णो नाम शशकश्चन्द्रमण्डले वसामि ।

(२) अहो किमद्य कपिञ्जलो नायातः ! किं केनापि पाशेन बद्धः ? आहोस्वित् केनापि व्यापादितः ? सर्वथा यदि कुशली भवति यन्मां विना न तिष्ठति । एवं मे चिन्तयतो बहून्यहानि व्यतिक्रान्तानि । ततश्च तत्र कोटरे कदाचिच्छीघ्रगो नामशशकोऽस्तमनवेलायामागत्य प्रविष्टः । मयापि कपिञ्जलनिराशत्वेन न निवारितः ।

(૩) અહો! અહં સ્થિરજીવી નામ મેઘવર્ણસ્ય મન્ત્રી, મેઘવર્ણેનૈવેદશીમવસ્થાનીતઃ, તન્નિવેદયતાત્મસ્વામિને । તેન સહ બહુ વક્તવ્યમસ્તિ । અથ તૈર્નિવેદિતઃ સ ઉલૂકરાજો વિસ્મયાવિષ્ટસ્તક્ષણાત્તસ્ય સકાશં ગત્વા પ્રોવાચ – ‘ભો ભોઃ ! કિમેતાંદશાં ગતસ્ત્વમ્, તત્કથ્યતામ્ ।’ સ્થિરજીવી પ્રાહ – ‘-‘દેવ ! શ્રૂયતાં તદવસ્થાકારણમ્ ।

(૪) અસ્તિ કસ્મિંશ્ચિદધિષ્ઠાને ચિત્રરથો નામ રાજા । તસ્ય યોધૈઃ સુરક્ષ્યમાણં પદ્મસરો નામ સરસ્તિષ્ઠતિ તત્ર ચ પ્રભૂતા જાન્બૂનદમયા હંસાસ્તિષ્ઠન્તિ । ષણ્માસે ષણ્માસે પિચ્છમેકૈકં પરિત્યજન્તિ । અથ તત્ર સરસિ સૌવર્ણો બૃહત્પક્ષી સમાયાતઃ । તૈશ્ચોક્તઃ - ‘અસ્માકં મધ્યે ત્વયા ન વસ્તવ્યમ્ । યેન કારણેનાસ્માભિઃ ષણ્માસાન્તે પિચ્છૈકૈકદાનં કૃત્વા ગૃહીતમેતત્સરઃ ।

(બ) સસંદર્ભ સમજાવો. (ગમે તે એક)

5

(૧) વિષં ભવતુ મા વાઽસ્તુ ફટાટોપો ભયઙ્કરઃ ।

(૨) નિત્યં સન્નિહિતો મૃત્યુઃ કર્તવ્યો ધર્મસંગ્રહઃ ।

Q.3 પ્રાણીકથાના સ્વરૂપના આધારે ‘કાકોલૂકીયમ્’ નું સ્વરૂપ સ્પષ્ટ કરો.

13

અથવા

ટૂંકનોંધ લખો.

13

(૧) ધૂર્ત, બ્રાહ્મણ અને બકરાની કથા અને તેનો બોધ

(૨) બ્રાહ્મણ, ચોર અને પિશાય (રાક્ષસ) ની કથા અને તેનો બોધ

Q.4 ટૂંકમાં જવાબ આપો. (ગમે તે સાત)

14

(૧) પંચતંત્રમાં આવેલ ‘તંત્ર’ શબ્દ સમજાવો.

(૨) કેવો રાજા યમ જેવો છે?

(૩) જંગલી બિલાડાનો ઉપદેશ ટૂંકમાં વર્ણવો

(૪) સાપ અને કીડીઓની વાર્તા દ્વારા શો બોધ મળે છે? ટૂંકમાં વર્ણવો.

(૫) રોજ એક સોનામહોર મળતી જોઈ બ્રાહ્મણના દીકરાએ શું વિચાર્યું?

(६) योर अने वाशियानी कथामां कोनुं स्वागत करवुं जोईये ते बतलवुं ऐ?

(७) समासनी वुडलडुडल आडुी तेनल डुरकलरु ऐडललवु.

(ॢ) 'डुडतुरु' समास वुडलडुडल करुी समास अुुणडुडलवु.

(ॢ) ततुडुरुष समासनी वुडलडुडल आडुी तेनल डुरकलरु ऐडललवु.

(१०) 'डुरतुडुडलडुडल' समास अुुणडुडलवुी तेनी वुडलडुडल आडुी?

*****